

Vixilia XORNADA POLO TRABALLO DECENTE

7 de outubro de 2026

A Vixilia colócanos na tensión de decatarnos de que existe unha realidade, a miúdo dolorosa, da que temos que "facernos cargo" a partir dunha chamada do Espírito Santo.

Ante unha situación que nos preocupa, dedicamos tempo á reflexión e á oración, tomando consciencia desa realidade e ante ela colocamos a Palabra de Deus que nos axuda a descubrir o que Deus quere de nós co ton urxente ao que sempre invita a vixilia.

A partir de aí, ábreñse camiños de compromiso persoal e comunitario.

A metodoloxía ten que ver con mirar a realidade, co que a Palabra nos invita a facer e coas chamadas que se nos fan a nivel persoal e comunitario.

Require un ambiente de silencio e oración persoal e comunitaria, agás que haxa momentos (que poidan existir) de grupos.

IMPORTANTE: Isto non é una celebración pechada para facela tal e como está aquí, é unha **SUXESTIÓN** que pode axudar a que despois, desde a realidade de cada diocese, se organice.

Fronte á exclusión, traballo decente

Necesítanse un ou dous guías para a celebración para presentar os temas.

Introdución para ambientar e crear un clima de vixilia de oración .

(Guía) Tomamos consciencia de que o Señor está presente entre nós. Que a súa presenza é real. Non está porque o chamemos para que veña; somos nós os que estamos diante del. Está porque quere, e así o prometeu: "Porque onde dous ou tres están reunidos no meu nome, alí estou eu no medio deles" (Mt 18, 20). Que esta fraternidade, convocada en nome do Deus Trinitario, nos xere paz, nos axude a ver a vida e a nosa historia como Deus a ve, e que poidamos experimentar o coidado que xuntos podemos ofrecer, coa certeza de que o Deus que coida da vida e está comprometido coa causa do Reino nos acompaña e nos enche da súa forza.

—No nome do Pai e do Fillo...

Canto de invocación ao Espírito: *(Para que sexamos movidos polo Espírito 1 Cor 12:3)*

1. A PERSPECTIVA DE DEUS SOBRE A VIDA

(Guía) Non cremos nun Deus distante e indiferente á historia. O Salmo 33 lémbra-nos que Deus está sempre atento á obra das súas mans; Deus está comprometido e invítanos a confiar nel; está presente. A lectura do Éxodo lémbra-nos que ten unha mirada “parcial e compasiva” (empática). Moisés achegouse por curiosidade á silveira ardendo e que non se consumía, e alí atopouse con Deus, que pronunciou o seu nome e o convidou a compartir a súa preocupación. (Todos/as recitamos este salmo)

Salmo 33(32) (12-22)

Feliz a nación que ten a Deus por Señor,
o pobo que El elixiu como herdade

O Señor mira dende o ceo,
El fíxase en todas as persoas.
Dende a súa morada observa
a todos os habitantes da terra:
El moldeou cada corazón,
e comprende todas as súas accións.

Non os moitos soldados lle dan a vitoria ao rei,
nin é a moita forza a que salva o guerreiro;
engano é a cabalaría para a vitoria,
un grande exército non é a salvación.
Os ollos do Señor miran polos seus fieis,
polos que esperan na súa misericordia,
para librar a súa vida da morte,
para os manter no tempo da miseria.

Agardamos no Señor,
El é o noso socorro, e o noso escudo;
Nel alégrase o noso corazón
e confiamos no seu nome.

Veña a nós, Señor, a túa misericordia,
como esperamos de ti.

Lectura do Libro do Éxodo (3, 5-7)

Díxolle Deus a Moisés:

—Non te achegues aquí. Tira as sandalias dos pés, pois o sitio onde estás é terra sagrada.

E engadiu:

—Eu son o Deus de teu pai, o Deus de Abraham, de Isaac e de Xacob.

Moisés tapou a cara, polo medo de ver a Deus. O Señor díxolle:

—Teño visto as miserias do meu pobo en Exipto, oín as súas queixas contra os seus opresores, coñezo os seus sufrimentos.

Canción : Hora de despertar (Manzano) <https://www.youtube.com/watch?v=3pi0l84EUvM>

Da segunda carta de Paulo á comunidade de Corinto (3, 15-17)

Aínda hoxe, sempre que len a Moisés, un pano cobre os seus corazóns. “Pero cando se convertan ao Señor, quitarase o pano”. Ora, o Señor é o Espírito, e onde está o Espírito do Señor hai liberdade.

(Guía): *Rezamos todos/as xuntos*

Pai/Nai de infinita misericordia,
 Pedímosche que coma ó cego Bartimeo
 limpes os nosos ollos para ver como ti ves,
 Dános a túa compaixón para poñernos no lugar dos que sofren,
 Dános o “colirio” que limpa o veo que cobre os nosos ollos,
 Dános o teu Espírito renovador,
 Dános o teu Espírito de liberdade.
 Porque só ti, Pai/Nai
 Podes, a través do teu Fillo Xesús,
 e co teu Espírito de amor,
 abrir os nosos ollos
 para verte nos lugares desta nosa historia
 onde realmente estás... **Amén**

Canción : Espírito Santo, ven, ven (só o coro unha vez)

(Breve silencio)

2. A NOSA PERSPECTIVA

Testemuño : *(Se coñecemos un caso máis cercano, podemos poñelo en lugar deste...)* No cuarto andar dun edificio sen ascensor en Sevilla, a vida cotiá de Yulitza Zambrano mídese en quendas de cociña e no espazo preciso que ocupa unha cama individual. Aos 39 anos, esta muller venezolana xestiona un fogar imposible. Comparte unha pequena habitación, deseñada para unha soa persoa, co seu fillo de 16 anos. “*Ás veces chora, ponse triste porque quere o seu propio espazo e imaxina outro fogar*”, di. Paga 450 euros ao mes por este espazo, despois de sufrir acoso e xenofobia por parte dun anterior propietario que se aproveitou da súa vulnerabilidade como migrante. En total, viven 10 persoas en catro habitacións, cun só baño e un frigorífico cuxa capacidade é insuficiente para almacenar a comida de todos.

Con tanta xente apiñada nun mesmo apartamento, a casa deixou de ser un espazo de privacidade e converteuse nun mero centro loxístico. Yulitza levántase ás 5:30 da mañá para cociñar antes de ir traballar. Ten dous traballos: de 10:00 a 16:00 traballa como teleoperadora nun centro de atención telefónica e de 17:00 a 21:00 como limpadora en varias casas. Non volve á súa habitación ata altas horas da noite, o tempo xusto para durmir e repetir o proceso. Durante esas horas, o seu fillo consegue facer os deberes e comer na mesma habitación, o único espazo que teñen dispoñible, porque o apartamento está tan ategado que nin sequera ten sala de estar.¹

¹ <https://elpais.com/economia/2026-05-16/la-crisis-de-la-vivenda-eleva-o-hacinamiento-a-niveles-record-somos-catro-nunha-habitación-e-con-una-sola-cama.html>

(Guía) Ver como Deus ve ten moito que ver con ver co corazón. No libro "O Principiño" dícese que "só se ve claramente co corazón. O esencial é invisible para os ollos". O veo que nos cobre (Mt 27,51), ou a porta que esta sociedade pecha, ou que pechamos nós, non nos deixa ver a cruz, a dor, o sufrimento cos nosos corazóns. Hai que arrincalo. O perigo é crer que non temos veo e que xa estamos entre os que ven claramente. Teñamos compaixón, é dicir, poñámonos no lugar de tantas Yulitzas. Temos un anaco de papel no chan onde podemos pegar aquelas cousas que consideramos dolorosas no mundo laboral e que requiren a nosa atención, unha mirada semellante á de Deus.

Material Xesto : *Unha folla grande de papel, co lema na parte superior. Varias follas de papel máis pequenas onde poidamos escribir os resultados das nosas observacións. Como símbolo, podemos incluír unha "porta", que nos lembre o problema da vivenda que é o foco da nosa vixilancia. A vivenda é un dos alarmantes problemas de precariedade no mercado laboral actual, demostrando cantos empregos non son "decentes", consecuencia dun sistema que xera inxustiza, desigualdade e exclusión dos máis vulnerables, creando pobreza e exclusión social... estes son os empregos que pechan a porta a unha vida digna.*

O estado do mundo laboral : *(Suxestións por se as cousas non saen á luz ou queres comezar de cero...) precariedade laboral, abusos por parte de inmigrantes sen papeis, problemas de vivenda... e todo o que isto implica para unha vida e un traballo dignos, masificación de persoas e familias en espazos moi reducidos, imposibilidade de autonomía e desenvolvemento persoal... Dificultades para conciliar a vida laboral e familiar, acoso laboral, desigualdades, brecha de xénero, baixa afiliación sindical, principalmente por medo aos traballos precarios... (Necesitas chaves para abrir a porta, non si?!)*

(Guía) En silencio, con música suave de fondo, enumeremos as causas da situación que estamos a vivir, escribindo o que "vimos". Poñamos a perspectiva de Deus, a capacidade de denuncia dos profetas. Quizais tamén axude poñer nomes e rostros a cada situación.

3. A MIRADA DA IGREXA

(Guía) A Doutrina Social da Igrexa sitúa a persoa e a súa dignidade no centro da vida. O traballo é unha das dimensións máis importantes da existencia humana porque é nel onde os seres humanos son creadores como o propio Deus; a través do seu traballo, "participan na obra do Creador". O Papa Xoán Paulo II en Laborem Exercens dinos algo moi importante para a espiritualidade do traballo, e é que non podemos esquecer que Xesús foi un traballador, "el mesmo foi un home de traballo", ²pero Xesús tamén foi alguén que "non tiña onde pousar a cabeza" (Mt 8,20). (Propóñense dous textos; só se pode escoller un)

Do Papa León na IX Xornada Mundial dos Pobres

"Polo tanto, espero que poidamos promover o desenvolvemento de políticas para combater as formas antigas e novas de pobreza, así como novas iniciativas para apoiar e axudar aos máis pobres. O traballo, a educación, a vivenda e a saúde son as condicións para unha seguridade que nunca se alcanzará pola forza das armas. Estou satisfeito coas iniciativas xa existentes e co compromiso que tantos homes e mulleres de boa vontade demostran cada día a nivel internacional."

² LE 26

Do Papa León en “Magnifica humanitas” (58)

“Son as persoas individuais as que importan, todas e cada unha delas e as súas familias. Os movementos sociais, as grandes declaracións políticas a favor do pobo e as ideoloxías comunitarias son inútiles se non están orientadas ao avance das persoas —homes e mulleres— e aos seus dereitos inalienables. Do mesmo xeito, non abonda con enxalzar a liberdade individual ou a empresa privada se logo se acepta que unha multitude de persoas siga vivindo sen traballo decente, sen protección e sen acceso a bens fundamentais.”

4. **A MIRADA DE XESÚS** *(Estes textos son suxeridos; podes escoller un ou dous, por exemplo, o Eclesiástico e un dos Evanxeos)*

Do Eclesiástico (29, 21)

O necesario para vivir é auga, pan, vestido e unha casa para encubrir a nudez.

Do Evanxeo de Mateo (8, 18-20)

Un mestre da lei achegouse a Xesús e díxolle:

—Mestre, seguireite onde queira que vaías.

Xesús díxolle:

—As raposas teñen covas e as aves do ceo niños, pero o Fillo do Home non ten onde pousar a cabeza.

Do Evanxeo de Mateo (25, 31-40)

Pero cando o Fillo do Home veña na súa gloria, e todos os anxos con el, entón sentarase no seu trono glorioso e reuniranse diante del todas as nacións, e el separará os homes uns dos outros, como o pastor separa as ovellas das cabras, apartando as ovellas dun lado e as cabras do outro. Entón o Rei dirá aos que estean dun lado:

—Vinde, benditos do meu Pai, herdade o reino preparado para vós desde a creación do mundo. Porque tiven fame e déstesme de comer; tiven sede e déstesme de beber; fun forasteiro e acolléstesme; estiven espido e vestístesme; enfermo e visitástesme; estiven na cadea e viñéstesme ver

Entón os xustos responderanlle, dicindo:

—Señor, cando te vimos famento e che demos de comer, ou sedento e che demos de beber? Cando te vimos forasteiro e te acollemos, ou ou espido e te vestimos? Cando te vimos enfermo ou na cadea e fomos visitarte?

O Rei responderalles:

—De verdade vos digo que todo o que fixestes por un destes irmáns meus máis pequenos, fixéstelo comigo.

Do Evanxeo de Lucas (6, 17-26)

Baixando con eles, detívose nunha valgada cun bo grupo de discípulos e numerosa xente de toda Xudea, de Xerusalén e mais de toda a ribeira de Tiro e Sidón, que viñan escoitalo e a que os curase das súas doenzas. Os atormentados por espíritos inmundos quedaban curados; e toda a xente intentaba tocalo, pois del saía unha forza que curaba a todos.

El, erguendo os ollos cara aos seus discípulos, díxolles:

—Ditosos vós, os pobres, porque voso é o Reino de Deus.

Ditosos os que agora pasades fame, porque Deus vos fartará. Ditosos os que agora chorades, porque riredes.

Ditosos vós, cando vos aborrezan os homes, vos expulsen e vos aldraxen, cando poñan nas listas negras o voso nome por causa do Fillo do Home:

alegrádevos nese día, brincando de gozo, porque grande será a vosa recompensa no ceo, pois así mesmo foi como os pais deles lles fixeron aos profetas.

Pero, aí de vós, os ricos, porque xa acadastes a vosa satisfacción!

Aí de vós, os que agora estades fartos: xa pasaredes fame! Aí de vós, os que agora rides: xa choraredes e xaiaredes!

Aí, cando todos falen ben de vós: o mesmo fixeron os seus pais cos falsos profetas!

(Breve silencio)

(Despois dun breve silencio, poderíase ter unha breve conversa entre as persoas que están ao noso carón, abríndonos a compartir o que máis nos tocou o corazón)

Canción : Sigue habiendo (Ixcís) <https://www.youtube.com/watch?v=nkHMfFhFKsc>

Oración dos fieis . (Suxestións)

- Xa que Ti es o aliado dos empobrecidos, que sintamos a túa presenza e teñamos a confianza para loitar pola liberación como o teu Fillo Xesús. **Escoita o clamor do teu pobo.**
- As nosas comunidades e movementos comprometémonos a construír o teu Reino aquí e agora. Pedímosche que o teu Espírito nos axude a dar sinais a este mundo de que xa é posible e, como nolo pide o Sínodo, sexamos "profecía social". **Escoita o clamor do teu pobo .**
- Moitas persoas en barrios, organizacións sociais e políticas, sindicatos, movementos... optaron polas persoas descartada, excluídas, empobrecidas. Énchenos de afouteza e constancia. **Escoita o clamor do teu pobo .**

- Por todas as persoas que sofren por non ter fogar e por non ter fogar digno; por aquelas que non o poden ter por non ter un traballo decente, por aquelas que non poden atopar traballo porque non teñen fogar, por aquelas que non poden construír as súas vidas e cumprir os seus soños porque non poden acceder a unha vivenda. Para que este dereito humano esencial se converta nunha esixencia de toda a sociedade. **Escoita o clamor do teu pobo.**
- Por todas as persoas que morreron en accidentes laborais e as súas familias, para que esta sociedade tome conciencia de que o traballo é para a vida e medre a conciencia de que coidar o traballo é coidar a vida **Escoita o clamor do teu pobo.**
- Que sexamos, coas nosas accións e palabras, evanxelizadoras e evanxelizadores no mundo das persoas empobrecidas, propoñendo a Xesús en cada espazo como camiño de liberación para todos. **Escoita o clamor do teu pobo.**
- Pola iniciativa Igrexa polo Traballo Decente, para que siga sendo a voz da Igrexa no mundo, para que siga loitando polo traballo decente, para que nunca nos cansemos de ser proféticos na Igrexa e na sociedade. **Escoita o clamor do teu pobo.**
- Pola paz no mundo, pola paz en **todos** os países do mundo; para que o sentido humanitario sexa quen de deter o xenocidio en Gaza, para que volva o diálogo entre as nacións, para que se restaure o respecto á legalidade internacional, para que poidamos construír unha paz «desarmada e desarmante». **Escoita o clamor do teu pobo.**
- Polo Papa León, que neste tempo foi chamado a servir dende “a Cátedra de Pedro”, o Espírito o ilumine para que saiba camiñar diante de nós, cando sexa necesario para guiarnos, detrás de nós, para animarnos e no medio de nós, para que a súa proximidade nos inspire a camiñar xuntos. **Escoita o clamor do teu pobo.**
- Para que a conversión pastoral chegue á nosa Igrexa e o sínodo nos anime a ser unha Igrexa de bautizados, un pobo todo el sacerdotal, unha comunidade de iguais que, desde cada carisma, saibamos ser signos de amor, de fraternidade “para que o mundo crea”. **Escoita o clamor do teu pobo .**

Oh Deus, Pai/Nai de tenrura e misericordia, escoita o clamor do teu pobo,
 como fixeches con Israel en Exipto, e para que nos sintamos elexidos como Moisés
 para ser activos na liberación do sufrimento de todas as persoas excluídas e maltratadas,
 e que o teu Espírito nos dea o don de permanecer.
 Por Xesucristo, noso Señor. **Amén.**

(Guía) Facemos a oración que Xesús nos ensinou

Cantando Libertador de Nazaret

(Recitamos este salmo)

Preséntome ante Ti, Señor, con humildade para pedirche rebeldía.
 Quero vivir comprometido/a coa xustiza e coa verdade.
 Non venderme por nada nin ante ninguén.
 Resistir a tentación de buscar unha falsa paz
 cómoda e en complicidade coa inxustiza.
 Fai de min alguén insatisfeito/a co erro, a inxustiza e o odio,
 alguén insatisfeito/a coa farsa do mundo,
 pero cun gran desexo de traballar con amor para melloralo.
 Fai de min un indómito do teu Reino, que é a fe, xustiza e a fraternidade,
 digno/a de acoller aquelas palabras túas:
 “Neste mundo teredes aflicións. Pero confiade, Eu vencín ó mundo”. (*García Salve*)

*(Guía) Tivemos que mirar, mirar como mira Deus. Atopamos portas que non nos axudan a ver con claridade; estaban pechadas por todo o que neste mundo fomenta a indiferenza, o egoísmo e a falta de solidariedade, e que se considera normal. Necesitamos **chaves** que nos axuden a abrilas; necesitamos coraxe para collelas nas nosas mans e abrilas con entusiasmo, como aquelas persoas e familias ás que se lles dá os medios para vivir no fogar polo que loitaron e esperaron... O símbolo da chave é a conversión porque temos que ver como ve Deus, e é o compromiso coa solidariedade o que abre as portas da esperanza.*

(Poderíase dar unha chave como recordo? Un símbolo dos recursos que temos á nosa disposición para conseguir un traballo decente que abra a porta á precariedade e nos permita obter unha vida digna... usa a túa imaxinación)

Lectura do manifesto da ITD: Fronte á exclusión, traballo decente

CÁNTICO DE MARÍA (Magnificat) (JA Espinosa)

Música ambiental de despedida : The Wall <https://www.youtube.com/watch?v=BJebLiBCykk>

Letra de Nicolás Guillen e música de Quilapayún